

Smjernice za kampanje trećih lica

Svrha

Član 1

Ovaj dokument sa smjernicama daje informacije o definiciji kampanje trećeg lica, kome je zabranjeno da vodi kampanju trećeg lica i obaveze trećih lica u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (u daljem tekstu: Zakon), posebno čl. 49 i 50.

Ovaj dokument isto tako opisuje privremene i postizborne izvještaje koja su treća lica dužna da dostave. Tu spada sadržaj i forma izvještaja o porijeklu, iznosu i strukturi sredstava prikupljenih i utrošenih od strane trećih lica za realizaciju izborne kampanje, način vođenja evidencije koji je preduslov za izradu izvještaja i način podnošenja tih izvještaja Agenciji za sprečavanje korupcije (u daljem tekstu: Agencija).

Pojmovi

Član 2

Treće lice znači fizičko lice, pravno lice, grupa fizičkih lica, grupa pravnih lica, kao i grupa koju čine fizička i pravna lica, koja tokom izborne kampanje vodi sopstvenu kampanju sa troškovima većim od 1.000 eura, s ciljem da pozitivno ili negativno utiče na izbornu kampanju ili uspjeh na izborima određenog ili prepoznatljivog političkog subjekta ili subjekata.

Agencija smatra da je „registrovano treće lice“ ono treće lice koje je dostavilo obavještenje Agenciji da je otvorilo poseban žiro račun kod institucije ovlaštene za poslove platnog prometa.

Agencija smatra da je „zabranjeno treće lice“ jedno od sljedećih:

- 1) državni organ, organ lokalne samouprave i organ lokalne uprave, javna ustanova, drugo pravno lice čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili opština;
- 2) fizičko lice koje je pravno povezano sa političkim subjektom (na primjer: funkcioner političke partije, kandidat političkog subjekta na izborima, punomoćnik političkog subjekta, zaposleno ili na drugi način angažovano lice u političkom subjektu, lice koje ima ugovor sa političkim subjektom za pružanje usluga, član porodice kandidata za predsjednika države);
- 3) pravno lice koje je pravno povezano sa političkim subjektom (na primjer: pravno lice osnovano od strane bilo kojeg političkog subjekta, politička partija koja je član koalicije koja učestvuje na izborima);

U smislu člana 49, stav 4 Zakona, kampanje trećih lica na teritoriji Crne Gore ne mogu da vode:

- 1) druge države, strana pravna lica, strani preduzetnici;
- 2) fizička lica koja nemaju biračko pravo u Crnoj Gori.

Kampanja koja se vodi na teritoriji Crne Gore u smislu člana 49, stav 4 Zakona, takođe obuhvata aktivnosti trećeg lica izvan Crne Gore, ako je proizvod kampanje dostupan na teritoriji Crne Gore (na primjer: produkcija TV reklama, oglašavanje na internetu, sadržaj na društvenim mrežama, štampanje promotivnih materijala u inostranstvu koji se distribuiraju u Crnoj Gori).

Politička partija koja ne učestvuje na izborima, a namjerava da vodi kampanju kao treće lice može to da uradi samostalno ili zajedno sa drugim političkim partijama koje ne učestvuju na izborima.

Ako skup aktivnosti ima ukupnu vrijednost veću od 1.000 eura, one se smatraju plaćenom aktivnošću u smislu člana 49, stav 2 Zakona, čak i ako je vrijednost bilo koje pojedinačne aktivnosti manja od tog iznosa (na primjer, kombinacija pet plaćenih oglasa na društvenim mrežama, promotivnog materijala i plaćenog oglasa ili različite aktivnosti istog trećeg lica posmatrane zajedno).

Plaćena aktivnost se takođe smatra aktivnošću u vezi s kojom još nije izvršeno plaćanje pružaocu usluge ili dobavljaču, ali je plaćanje dogovoreno ili, ako plaćanje nije dogovoreno, ali je roba isporučena ili je usluga pružena u cijelosti ili djelimično.

Obaveze trećeg lica

Član 3

Treće lice koje namjerava da sprovodi aktivnosti u okviru izborne kampanje, čija vrijednost prelazi 1.000 eura, je dužno da otvori žiro račun prije nego što započne s aktivnostima kampanje i obavijesti Agenciju u roku od tri dana od otvaranja računa.

Trećem licu je zabranjeno da utroši više od 10.000 eura, u skladu sa članom 49 stav 7. U slučaju da treće lice dostigne taj maksimalni iznos, dužno je da obustavi sprovođenje aktivnosti izborne kampanje, kao i prikupljanje i trošenje sredstava za kampanju.

Odnos između trećeg lica i političkog subjekta

Član 4

U skladu sa članom 49 stav 5 Zakona, trećem licu je zabranjeno da zaključi ugovor prema kojem bi snosilo troškove ili dio troškova kampanje političkog subjekta u svoje ime a u korist političkog subjekta.

Smatra se da zabranjeni ugovor postoji i kada je uspostavljena saradnja između političkog subjekta i trećeg lica koja ima isti efekat kao gore navedeni ugovor (na primjer: treće lice preuzima i distribuira promotivni materijal političkog subjekta o svom trošku; treće lice plaća zakup prostora za oglašavanje promotivnog materijala dobijenog od političkog subjekta). Smatra se da zabranjeni ugovor postoji kada politički subjekat zna da treće lice koristi njen promotivni materijal za vođenje kampanje, ali se ne protivi tome.

Odnos između trećeg lica i davaoca priloga kampanji trećeg lica

Član 5

Treće lice može da prikuplja novčane i nenovčane priloge za vođenje kampanje od fizičkih i pravnih lica koja bi takođe sama mogla da vode kampanju trećeg lica na teritoriji Crne Gore.

Iako se zabrane vezane za izvore priloga za političke subjekte iz čl. 33 i 34 Zakona ne primjenjuju na treća lica, ASK će nadzirati izvore priloga trećih lica.

Treće lice smije da primi novčane priloge samo preko posebnog žiro računa o kojem je obavijestila Agenciju, u skladu sa članom 50 stav 3 Zakona. Trećim licima nije dozvoljeno da primaju priloge u gotovom novcu.

Ako je vrijednost priloga (uključujući nenovčane) koje primi treće lice veća od 10.000 eura, treće lice je dužno da prestane sa primanjem priloga i da obavijesti Agenciju u roku od tri dana.

Ako treće lice još nije dobilo priloge ukupne vrijednosti od 10.000 eura, ali će se to desiti ako primi određeni prihod, treće lice je dužno da odbije takav prilog ili da ga djelimično prihvati do vrijednosti koja ne prelazi maksimalni dozvoljeni iznos. Kao alternativno rješenje, u slučaju da je prilog već uplaćen, treće lice je dužno da davaocu priloga vrati višak sredstava preko maksimalnog dozvoljenog iznosa ili da mu isplati ekvivalentnu

vrijednost, u slučaju nenovčanog priloga, u roku od 15 dana od datuma prijema. U bilo kojem od slučajeva navedenih u ovom stavu, treće lice obavještava Agenciju u roku od tri dana.

Treće lice koje primi uplate za finansiranje kampanje, sužno je da vrati sva neiskorišćena sredstva licima koja su uplatila prilog, počevši od posljednjeg primljenog priloga, prije podnošenja izvještaja poslije izbora iz člana 9 ovih smjernica. Međutim, treće lice može da zadrži iznos potreban za pokrivanje troškova izrade i podnošenja izvještaja i zatvaranja žiro računa.

Registar trećih lica

Član 6

Za svaku kampanju trećeg lica Agencija vodi i objavljuje evidenciju o trećim licima.

U evidenciji se unose sljedeći podaci:

- 1) informacije o izborima za koje treće lice vodi kampanju;
- 2) naziv političkog subjekta ili subjekata u vezi s kojim treće lice vodi kampanju, kao i da li je kampanja pozitivna ili negativna, ili opis teme pozitivne ili negativne kampanje koju vodi treće lice;
- 3) planirani datum početka kampanje trećeg lica, ako se razlikuje od datuma otvaranja žiro računa za finansiranje kampanje;
- 4) datum otvaranja posebnog žiro računa za finansiranje kampanje;
- 5) broj žiro računa koji je namijenjen za finansiranje kampanje trećeg lica i ime institucije kod koje je račun otvoren;
- 6) naziv/ime trećeg lica;
- 7) ime i prezime kontakt osobe za treće lice;
- 8) adresu internet stranice i naloge na društvenim mrežama, ako ih treće lice koristi za sprovođenje aktivnosti kampanje;
- 9) datumi dostavljanja izvještaja i obavještenja od strane trećeg lica, uz navođenje vrste izvještaja i prirode obavještenja;
- 10) informacije o postupcima pokrenutim protiv treće lica;
- 11) mišljenja Agencije u vezi sa upitima trećeg lica;

Agencija može odlučiti da ne objavi neke od gore navedenih informacija ako je to potrebno za postupanje u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti ili ako su informacije namijenjene za rad Agencije.

Evidencija o priložima i utrošenim sredstvima trećih lica

Član 7

Da bi se na odgovarajući način ispunila zakonska obaveza izrade izvještaja iz člana 50 Zakona, treće lice mora da vodi evidenciju o primljenim uplatama i nenovčanim priložima, prema trenutku prijema, kao i evidenciju o sredstvima utrošenim direktno za kampanju od strane trećeg lica. U skladu s odredbama o vođenju evidencije za pravna lica iz člana 52 stav 7, treća lica su dužna da čuvaju tu evidenciju deset godina.

Evidenciju je potrebno voditi da bi se u svakom trenutku omogućio pristup informacijama o ukupnoj vrijednosti primljenih uplata i nenovčanih priloga, kao i informacijama o ukupnoj vrijednosti sredstava utrošenih za kampanju, kao i ukupnoj vrijednosti sredstava koja treće lice može da prikupi i utrošiti na određenim izborima a da ne njihova vrijednost ne bude veća od propisanih ograničenja.

Evidencija obuhvata sve uplate primljene preko posebnog žiro računa za finansiranje kampanje, ime i adresu davaoca priloga, iznos i datum priloga, informacije o tome da li je riječ o fizičkom licu, preduzetniku ili pravnom

licu, informacije o prikupljenim dokazima o zakonitosti priloga, kao i informacije o tome da li je prilog vraćen, i ako jeste, datum i iznos vraćenog priloga.

Evidencija treba da sadrži sve primljene nenovčane priloge, ime i adresu davaoca priloga, vrstu nenovčanog priloga (predmet, uslugu, popust itd.), procijenjenu vrijednost nenovčanog priloga, opis priloga, informacije o tome da li je davalac priloga fizičko lice, preduzetnik ili pravno lice, informacije o prikupljenim dokazima o zakonitosti priloga. Pored toga, evidencija treba da sadrži informacije o tome da li i kada je prilog vraćen, koji iznos i na koji način.

Evidencija treba da obuhvati i ugovorene i plaćene troškove kampanje, kao i datum zaključenja ugovora ili izdavanja naloga za kupovinu, datum plaćanja, informacije o dobavljaču (ime, adresa, poreski identifikacioni broj ili lični identifikacioni broj), opis svrhe plaćanja, ime završnog pružaoca usluge kada je ugovor sklopljen preko posrednika, kao i informacije o vremenu pružanja usluge i vrsti troškova kampanje.

Privremeni izvještaj

Član 8

Treće lice je dužno da Agenciji dostavi privremeni izvještaj o prikupljenim i utrošenim sredstvima tokom kampanje, na osnovu knjigovodstvene evidencije opisane u članu 7 ovih Smjernica. Privremeni izvještaj mora biti dostavljen pet dana prije izbornog dana. Ako je taj dan neradan, izvještaj se mora dostaviti prvog narednog radnog dana.

Privremeni izvještaj se dostavlja u elektronskom i štampanom formatu koristeći obrasce koji su dostupni na internet stranici Agencije. Dostavljanje obrasca u elektronskom obliku vrši se putem prijave na internet stranici Agencije, a štampani obrazac se lično dostavlja Agenciji ili preporučenom poštom.

Privremeni izvještaj treba da sadrži informacije koje su ažurirane do prethodnog radnog dana, uključujući i taj dan.

Postizborni izvještaj

Član 9

Treća strana će Agenciji dostaviti postizborni izvještaj o sredstvima prikupljenim i utrošenim tokom kampanje, na osnovu knjigovodstvene evidencije opisane u članu 7 ovih Smjernica. Postizborni izvještaj treba da sadrži prateću dokumentaciju kao što su izvodi iz banke, ugovori, narudžbenice i elektronske kopije promotivnih materijala, dokumenta na osnovu kojih je određena ili procijenjena vrijednost nenovčanih priloga i aktivnosti koje je direktno vodilo treće lice. Postizborni izvještaj mora biti dostavljen najkasnije 30 dana od dana održavanja izbora.

Postizborni izvještaj se dostavlja u elektronskom i štampanom formatu koristeći obrasce koji su dostupni na internet stranici Agencije. Dostavljanje obrasca u elektronskom obliku vrši se putem prijave na internet stranici Agencije, a štampani obrazac se lično dostavlja Agenciji ili preporučenom poštom.

U postizbornom izvještaju se navode razlozi za sva neslaganja u odnosu na podatke prethodno dostavljene u privremenom izvještaju.